

СЕКЦІЯ 15

ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПРАВОВОЇ ЛІНГВІСТИКИ, ПЕРЕКЛАДУ ТА ПЕДАГОГІКИ

Керівник секції: завідувач кафедри іноземних мов № 1, к. філол. н.,
доцент Ю. В. Юлінецька

Секретар секції: старший викладач кафедри іноземних мов № 2
К. В. Лесневська

ЮЛІНЕЦЬКА ЮЛІЯ ВАСИЛІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
завідувач кафедри іноземних мов № 1, кандидат філологічних наук, доцент

БАБІЙ ОКСАНА ЮРІЙВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри іноземних мов № 1

ФОРМУВАННЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ЕКСТРАЛІНГВІСТИЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В РАМКАХ КУРСУ «LEGAL ENGLISH IN USE»

Виклики сьогодення вимагають орієнтації вищої освіти на всебічний розвиток особистості фахівця, спонукають до оновлення форм і методів організації освітніх процесів. У визначенні структурних компонентів професійної іншомовної комунікативної компетентності науковці приділяють увагу оволодінню як лінгвістичними, так і екстралінгвістичними компетентностями, а також опануванню мови з метою її практичного застосування у фаховій діяльності.

Актуальність більш детального розгляду проблеми набуття екстралінгвістичних та лінгвістичних компетентностей в рамках курсу юридичного письма обумовлена, з одного боку, важливістю формування вищезазначених компетентностей в умовах нової освітньої парадигми, а з іншого – відсутністю розробленої відповідної методики їх формування.

Мета дослідження: запропонувати модель формування лінгвістичних та екстралінгвістичних компетентностей під час роботи над написанням юридичних текстів англійською мовою на базі онлайнового навчального курсу «Legal English in Use».

Методами наукового дослідження слугували аналіз і синтез наукової методичної літератури та передового досвіду впровадження курсу юридичного письма у вишах, вивчення продуктів діяльності здобувачів після завершення вищезазначеного курсу, а також опис практичного досвіду.

Виходячи з напрацювань колег-викладачів НУ «ОЮА», що пройшли курс «Academic Writing Tools for Integrity» за підтримки Американської Ради в Україні, курсу «Learning how to learn: Powerful mental tools to help master tough subjects» на платформі Coursera та беручи до уваги рекомендації USAID щодо «сприяння залученню здобувачів на заняттях більше виконувати практичні письмові роботи із створення конкретного продукту», що «дозволяє надати здобувачам більш незалежних можливостей у проведенні досліджень, які сприяють розвитку їх критичного мислення та підтримці курсу інноваційного розвитку освіти», викладачі кафедри іноземних мов № 1 НУ «ОЮА» створили та впровадили курс юридичного письма [1, с. 10]. Мета курсу – навчити формулювати й доводити власні думки, гіпотези й висновки, складати і оформлювати юридичний текст лексичними, граматичними та стилістичними засобами, які відповідають нормам, властивим англійській мові, тобто розвинути лінгвістичні та екстралінгвістичні компетентності згідно вимог 6 кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій.

При складанні онлайнного курсу було вивчено досвід авторів англійської навчальної літератури, серед яких Емі Круа-Ліндер, Марк Ибботсон, а також методичні розробки вітчизняних науковців Онищук І. І., Хазанова О. А., визначено ряд проблем, для вирішення яких проведено дослідження і розроблено авторську модель формування лінгвістичних та екстралінгвістичних компетентностей здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Обрані тематики спрямовані на формування екстралінгвістичних компетентностей, таких як готовність і здатність ефективно доводити свою правову позицію, кваліфіковано спростовувати позицію іншої сторони та лінгвістичних компетентностей, серед яких вміння використовувати «...техніку юридичного письма, яка охоплює: структуру НПА; позначення складових частин тексту НПА; логіку викладання правових норм; вимоги до мови та стилю закону; термінологію, нормативні дефініції тощо» [2, с. 6].

Лінгвістичні особливості юридичного стилю здобувачі опановують завдяки сформульованим відповідним чином практичним завданням, які допомагають засвоїти доречні граматичні конструкції, фокусують увагу на лексичних та стилістичних особливостях юридичного тексту, змісті та композиційному наповненні [3]. Здобувачі також набувають досвіду збирання і вивчення фактів, самостійного пошуку й опрацювання англійських джерел. При виконанні вправ перевага віддається таким формам роботи, які дозволяють дискутувати, розвивати навички аргументації та критичного мислення.

Зіткнувшись з необхідністю розробки власного онлайнного навчального курсу «Legal English in Use» та реагуючи на багаточисленні

виклики самого процесу викладання юридичного письма у сучасному українському університеті, було знайдено самостійне рішення та сформульовано системний підхід до транслявання знань та навчання відповідним компетентностям.

Запропонований онлайн-навчальний курс в цілому виконав свою задачу, що сприяло розвитку лінгвістичних та екстралінгвістичних компетентностей здобувачів вищої освіти: ознайомив з лексикою та структурою зразків юридичного мовлення на прикладі автентичних юридичних тестів і як результат дав перший досвід складання юридичного тексту англійською мовою завдяки оптимальному добору матеріалу та впровадженню інтерактивних методів роботи.

Саме поєднання лінгвістичних та екстралінгвістичних компетентностей при навчанні професійно-орієнтованого англомовного письма є наразі надзвичайно важливим для молодого правника.

Список використаної літератури:

1. Свенсон Д. Р., Спіді Райс Т. Г., Цип'яшук М., Ромащенко І. Зовнішнє незалежне оцінювання процесів забезпечення якості освіти на факультеті адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія». 2017. 136 с. URL: <https://newjustice.org.ua/uk/lib/doslidzhennya-ta-zviti/ekspertni-zviti-ta-rekomenditsiyi/> (дата звернення: 13.10.2020).
2. Онищук І. І. Поняття та особливості техніки юридичного письма в нормативно-правовому акті. Науковий вісник Чернівецького університету. 2011. Вип. 559. С. 5–11.
3. Онлайн-курс «Legal English in Use» URL: <https://onua.edu.ua/ua/studentu-ua/on-lain-kursy-anhliiskoi-movy-legal-english/4-kurs> (дата звернення: 23.04.2021).

Ключові слова: іноземні мови, навички, комунікація, говоріння.

Ключевые слова: иностранные языки, навыки, коммуникация, говорение.

Key words: foreign languages, skills, communication, speaking.

ЛАДИНЕНКО АЛЬБІНА ПАВЛІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри іноземних мов № 2,
кандидат філологічних наук, доцент*

ВАЖЛИВІСТЬ РОЗВИТКУ НАВИЧКИ КОМУНІКАЦІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВИ

Мовлення не повинно розглядатися як кінцевий результат, а скоріше як процес, завдяки якому ми пізнаємо навколишній світ та те, як воно розвиває наші навички творчого та критичного мислення.